

İÇİNDEKİLER

İKİNCİ BASKIYA ÖNSÖZ.....	5
İÇİNDEKİLER.....	9
KISALTMALAR	17

BİRİNCİ BÖLÜM

İLETİŞİM KAVRAMI VE KİTLE İLETİŞİMİNE İLİŞKİN GENEL BİLGİLER

I. İLETİŞİM KAVRAMI, TÜRLERİ VE KİTLE İLETİŞİMİN ÖNEMİ	19
1. İletişim Kavramı	19
A. Haberleşme Kavramından Farkı	21
B. İletişimin Temel Unsurları	22
a. Kaynak	22
b. Mesaj	23
c. Muhatap	24
2. İletişim Türleri	25
A. Bireysel İletişim	27
B. Kitle İletişimi	28
3. Kitle İletişimin Önemi	31
II. KİTLE İLETİŞİM HUKUKUNUN ÖZELLİKLERİ.....	32
1. Kitle İletişim Hukukunun Hukuk Dalları İçerisindeki Yeri	33
2. Kitle İletişim Hukukunun Hukukun Diğer Dalları İle İlişkisi	34
A. Anayasa Hukuku İle İlişkisi	35
B. Ceza Hukuku İle İlişkisi	36
C. İdare Hukuku İle İlişkisi	38
D. Borçlar Hukuku İle İlişkisi	39

İKİNCİ BÖLÜM

KİTLE İLETİŞİM ÖZGÜRLÜĞÜNÜN İÇERİĞİ, SİNIRLANDIRILMASI VE BASIN ÖZGÜRLÜĞÜ İLE İLİŞKİSİ

I. KİTLE İLETİŞİM ÖZGÜRLÜĞÜ KAVRAMININ İÇERİĞİ.....	41
II. KİTLE İLETİŞİM ÖZGÜRLÜĞÜNÜN TEMEL UNSURLARI	49
1. Haber, Düşünce ve Kanıları Öğrenebilme ve Toplayabilme Hakkı.....	49
2. Haber, Düşünce ve Kanıları Açıklayabilme Hakkı.....	50
3. Haber, Düşünce ve Kanıları Yayabilme Hakkı	51
A. Haberin Gerçek Olması	52
B. Haberin Güncel Olması	64
C. Haberin Verilmesinde Kamu Yararının Bulunması	68
D. Haberin Veriliş Şeklinin Haberin Özüne Uygun Olması.....	73
III. KİTLE İLETİŞİM ÖZGÜRLÜĞÜNÜN SINIRLANDIRILMASI.....	77
1. Kişilik Hakları Dolayısıyla Sınırlandırılması.....	77
2. Kişinin Şeref ve Haysiyet Hakkı.....	80
3. Kişinin Özel Hayatı	84
A. Kişinin Yaşam Alanları.....	84
a. Kişinin Gizli Hayatı.....	84
b. Kişinin Özel Hayatı.....	85
c. Kişinin Kamusal (Ortak) Hayatı.....	86
B. Kamuoyunun Dikkatini Çeken Kişilerin Özel Hayatı.....	87
a. Kamuoyunun Sürekli Dikkatini Çeken Kişilerin Özel Hayatı	88
b. Kamuoyunun Geçici Olarak Dikkatini Çeken Özel Kişilerin Hayatı	91

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM

BASIN REJİMİ

I. GENEL AÇIKLAMALAR	93
1. Basının Tarihçesi	93
A. Dünyada Basının Tarihçesi.....	93
B. Ülkemizde Basının Tarihçesi	93
2. Basının Kamusal Görevleri.....	95
A. Haber Verme Hakkı ve Görevi.....	96

B.	Denetim ve Eleştiri Hakkı ve Görevi	97
C.	Kamuoyunu Açıklama ve Oluşturma Hakkı ve Görevi.....	100
3.	Basın Rejimine İlişkin Temel Kavramlar	102
A.	Basılmış Eser Kavramı	102
a.	Tanım.....	102
b.	Basılmış Eserin Şartları	102
aa.	Objektif Şartlar	102
bb.	Subjektif Şart	106
B.	İnternet Haber Sitesi Kavramı	107
C.	Yayım Kavramı.....	110
a.	Tanım.....	110
b.	Yayım Biçimleri.....	112
II.	SÜRELİ (DÖNEMSEL) YAYINLAR.....	115
1.	Süreli Yayının Şartları	116
A.	Süreklik Şartı.....	116
B.	Bağımsızlık Şartı	117
2.	Süreli Yayın Türleri	117
A.	Gazete	117
B.	Dergi.....	120
C.	Haber Ajansı Yayınları	120
D.	İnternet Haber Siteleri	121
3.	Sorumlu Müdür.....	124

DÖRDÜNCÜ BÖLÜM

DÜŞÜNCEYİ İFADE ÖZGÜRLÜĞÜNÜN UNSURLARI, SİNIRLANDIRILMASI VE KİTLE İLETİŞİM ÖZGÜRLÜĞÜ İLE İLİŞKİSİ

I.	GENEL AÇIKLAMALAR.....	127
II.	KAVRAM SORUNU.....	127
III.	TANIM	129
IV.	DÜŞÜNCEYİ İFADE ÖZGÜRLÜĞÜNÜN UNSURLARI	133
1.	Bilgi Alma ve Öğrenme Özgürlüğü	133
2.	Düşünce (Kanaat) Özgürlüğü	136
3.	Düşünceyi Açıklama ve Yagma Özgürlüğü	139

V. DÜŞÜNCEYİ İFADE ÖZGÜRLÜĞÜNÜN SINIRLANDIRILMASI.....	141
1. Genel Açıklamalar.....	141
2. Sınırلامanın Koşulları	146
A. Sınırlamanın Kanunla Öngörülmüş Olması	146
B. Sınırlamanın Meşru Bir Amaca Dayanması	150
C. Sınırlamanın Demokratik Bir Toplumda Gerekli Olması	151
VI. DÜŞÜNCEYİ İFADE ÖZGÜRLÜĞÜNÜN KİTLE İLETİŞİM ÖZGÜRLÜĞÜYLE İLİŞKİSİ	157

BEŞİNCİ BÖLÜM

RADYO VE TELEVİZYON REJİMİ

I. TARİHÇE	159
1. Ülkemizde Radyo ve Televizyonun Tarihçesi.....	159
A. Radyonun Tarihçesi.....	159
B. Televizyonun Tarihçesi.....	161
II. RADYO VE TELEVİZYONLA İLGİLİ KURUMLAR.....	161
1. Türkiye Radyo ve Televizyonu (TRT)	161
A. Tarihçe	161
B. TRT'nin Yapısı ve Organları	162
C. TRT'nin Görevleri	164
D. TRT Yayınlarının Denetimi.....	165
E. TRT Yayınlarında Düzeltme ve Cevap Hakkı.....	168
F. TRT Yayınları Yoluyla İşlenen Suçlardan Doğan Cezai ve Hukuki Sorumluluk.....	170
a. Canlı Yayınlarından Doğan Sorumluluk	170
b. Zorunlu Yayınlarından Doğan Sorumluk	171
2. Özel Kanallar	172
III. RADYO VE TELEVİZYON YAYINLARININ DENETLENMESİ	173
1. Radyo ve Televizyon Üst Kurulu (RTÜK)	173
A. Kurulun Hukuki Niteliği	173
B. Kurulun Yapısı	173
C. Görev ve Yetkileri.....	174

IV. YAYIN İLKELERİ VE YAYIN YASAKLARI.....	178
1. Yayın İlkeleri.....	178
2. Yayın Yasakları	183

ALTINCI BÖLÜM

BASIN YAYIN FAALİYETLERİİNİN DENETLENMESİ

I. ÖZDENETİM	185
1. Basın Konseyi	185
A. Tarihçesi	185
B. Amacı	185
C. Oluşumu.....	185
D. Basın Meslek İlkeleri	188
E. Konseye Başvuru ve Şikâyetleri Karara Bağlama Yolu.....	190
2. Basın İlan Kurumu.....	191
A. Amacı	191
B. Oluşumu.....	193
C. Basın Ahlak Esasları.....	195
II. BASININ CEZAİ VE HUKUKİ SORUMLULUK REJİMİ.....	197
1. Cezai Sorumluluk Rejimi	197
A. Genel Açıklamalar	197
B. Basın Suçları	198
a. Genel Açıklamalar	198
b. Basın Suçlarının Türleri.....	200
aa. Dar Anlamda Basın Suçu (Basılmış Eserler Yoluyla İşlenebilen Suçlar)	200
bb. Geniş Anlamda Basın Suçları (Basılmış Eser Yoluyla da İşlenebilen Suçlar)	202
cc. Basın Düzeninin İşleyişine Karşı Suçlar	203
c. Basın Suçlarının Unsurları.....	205
aa. Genel Açıklamalar.....	205
bb. Basılmış Eser Unsuru	205
cc. Yayım Unsuru	207
d. Basın Suçlarında Cezai Sorumluluk Sistemleri.....	207
aa. Genel Kurallara Göre Sorumluluk Sistemi	207

bb. Özel Kurallara Göre Sorumluluk Sistemi	208
aaa. Kanuni (Birlikte) Sorumluluk Sistemi	208
bbb. Basamaklı Sorumluluk Sistemi.....	208
ccc. Taksirden (İhmalden) Doğan Sorumluluk Sistemi.....	209
ddd. Karma Sorumluluk Sistemleri	209
aaaa. Genel Sorumluluk- Kanuni Sorumluluk Karması Sistem.....	209
bbbb. Genel Sorumluluk- Taksir Sorumluluğu Karması Sistem	210
e. 5187 Sayılı Basın Kanunu'na Göre Cezai Sorumluluk.....	210
aa. Genel Açıklamalar	210
bb. Basılmış Eserin İçeriğine İlişkin Suçlarda Sorumluluk.....	211
aaa. Süreli Yayınlarında Cezai Sorumluluk.....	211
bbb. Süresiz Yayınlarında Cezai Sorumluluk	214
cc. Basın Düzeninin İşleyişine Karşı Suçlarda Sorumluluk.....	217
f. Basın Suçlarında Yargılama Usulü	218
aa. Dava Süreleri	218
bb. Yetkili ve Görevli Mahkeme	220
cc. Tebligat Usulü.....	221
dd. Yaptırım.....	221
g. Basın Kanunu'na Göre Düzeltme ve Cevap Hakkı	223
2. Hukuki Sorumluluk Rejimi	235
A. Genel Açıklamalar	235
B. Tespit Davası.....	236
C. Önleme Davası	238
D. Durdurma Davası	239
E. Tazminat Davası.....	241
a. Genel Açıklamalar	241
b. Tazminat Davasında Sorumlu Kimseler.....	241
c. Maddi Tazminat Davası.....	243
d. Manevi Tazminat Davası	249
F. Sebepsiz Zenginleşme Davası	251
G. Vekâletsiz İş Görmeden Kaynaklanan Dava	252

YEDİNCİ BÖLÜM
İNTERNET REJİMİ

I. İNTERNETİN TANIMI TARİHÇESİ	257
II. BİLİŞİM VE BİLGİSAYAR KAVRAMLARI.....	257
1. Bilişim Kavramı	257
2. Bilgisayar.....	258
III. İNTERNET VE İNTERNETE İLİŞKİN KAVRAMLAR.....	259
1. Internet Kavramı.....	259
2. Internete İlişkin Kavamlar.....	259
A. Web 1.0.....	259
B. Web 2.0.....	260
C. Uniform Resource Locator (URL)	262
D. Veri.....	262
E. Domain Name System (DNS)	262
F. Alan Adı (Domain Name)	263
G. Link Verme	264
3. Sosyal Medya.....	264
A. Tanımı ve Geleneksel Medyadan Farkı	264
B. Sosyal Medyanın Özellikleri	266
C. Sosyal Medya Araçları.....	267
a. Bloglar	267
b. Sosyal Ağlar	267
IV. İNTERNET HUKUKUNA İLİŞKİN ULUSLARARASI VE ULUSAL DÜZENLEMELER	268
1. Uluslararası Düzenlemeler.....	268
A. Avrupa Konseyi Siber Suç Sözleşmesi	268
B. İnternette İletişim Özgürlüğü Deklarasyonu	270
C. Bilgisayar Sistemleri Aracılığıyla İşlenen İrkçı ve Yabancı Düşmanlığı Nitelikteki Eylemlerin Cezalandırılması Hakkındaki Birinci Ek Protokol	272
2. Ulusal Düzenlemeler.....	273
A. 5651 Sayılı Kanun	273
B. 5369 Sayılı Evrensel Hizmet Kanunu	274
C. 5809 Sayılı Elektronik Haberleşme Kanunu	275

V. İNTERNETİN ULUSAL DÜZENLENMESİ VE DENETİMİNİ SAĞLAYAN KURUMLAR	277
1. Bilgi Teknolojileri ve İletişim Kurumu	277
2. İnternet Geliştirme Kurulu.....	278
3. Dijital Mecralar Komisyonu	279
4. Erişim Sağlayıcıları Birliği	281
5. Siber Güvenlik Kurulu	282
VI. İNTERNET SÜJELERİ.....	284
1. Genel Açıklamalar	284
A. İçerik Sağlayıcı (Content- Provider).....	284
B. Erişim Sağlayıcı (Access- Provider).....	285
C. Yer Sağlayıcı (Service Provider).....	286
D. Toplu Kullanım Sağlayıcı	288
E. Sosyal Ağ Sağlayıcı	289
2. İnternet Süjelerinin Cezai Sorumluluğu	291
A. İçerik Sağlayıcıların Cezai Sorumluluğu.....	291
B. Erişim Sağlayıcıların Cezai Sorumluluğu.....	299
C. Yer Sağlayıcıların Cezai Sorumluluğu	300
D. Toplu Kullanım Sağlayıcıların Cezai Sorumluluğu	300
3. İnternet Süjelerinin Hukuki Sorumluluğu	301
A. Genel Açıklamalar	301
B. İçeriğin Yayından Çıkarılması ve/veya Erişimin Engellenmesi (5651 SK m. 9).....	305
C. Maddi Tazminat Davası.....	308
D. Manevi Tazminat Davası.....	310
E. Yeni Bir Hak Türü Olarak Unutulma Hakkı	313
KAYNAKÇA	317